

**Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 75 hallituksen esityksen
johdosta varallisuusverolaiksi**

Eduskunta on 6 päivänä lokakuuta 1992 lähettänyt valtiovarainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi edellä tarkoitetun hallituksen esityksen n:o 201.

Hallitus ehdottaa, että vuoden 1993 alusta toteutettaisiin tuloverouudistus, jonka keskeisenä sisältönä on pääomatulojen verotuksen eriyttäminen ansiotulojen verottamisesta. Uudistuksen toteuttamista tarkoittavat lakiehdotukset sisältyvät hallituksen esityksiin n:ot 200—209. Valiokunta on käsitellyt nämä esitykset samanaikaisesti ja siten myös kuullut niistä asiantuntijoita samanaikaisesti. Lisäksi verouudistukseen liittyy myöhemmin erikseen annettu ennakkoperintälain muuttamista tarkoittava hallituksen esitys n:o 244, joka on käsitelty näistä esityksistä erillisenä.

Valtiovarainvaliokunnan asettamassa verojaostossa, joka on valmistellut käsiteltävänä olevaa hallituksen esitystä koskevan mietinnön valiokuntaa varten, kuullut asiantuntijat on luettu hallituksen esitystä n:o 200 koskevassa mietinnössä (VaVM 74).

Hallitus ehdottaa, että verouudistukseen kuuluvana säädettäisiin varallisuusverolaki. Varat ja velat on tarkoitus arvostaa varallisuusverotuksessa, eriytetyssä tuloverojärjestelmässä ja kiinteistöverotuksessa säädettävässä varallisuusverolaissa tarkoitettulla tavalla.

Varojen arvostamista koskeviin säännöksiin ehdotettavia ja eräitä lähinnä teknisluontoisia tarkistuksia lukuun ottamatta lakiehdotus on nykyisen tulo- ja varallisuusverolain säännöksiä vastaava.

Yritysvarallisuuden arvostamisperiaatteita ehdotetaan tarkistettavaksi siten, että verotuksessa käytettävät arvot vastaisivat nykyistä paremmin käypä arvoa ja että laskentaperusteista säädettäisiin samalla nykyistä laajemmin lainatasoin säännöksiin. Metsän arvon määrittämisen perusteena ehdotetaan toistaiseksi käytettäväksi metsän puhdasta tuottoa.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisenä ja puoltaa sen hyväksymistä seuraavin muutoksin.

10 §. Valiokunta ehdottaa 1 kohdan sanamuotoa tarkennettavaksi.

11 §. Jotta säännös vastaisi voimassa olevaa tulo- ja varallisuusverolain 122 §:ää, pykälästä ehdotetaan poistettavaksi sana "enintään".

13, 27 ja 28 §. Pykälisiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset siitä, ettei omaisuuserien yhteenlaskettu arvo saa ylittää todennäköistä luovutus hintaa.

Valiokunta katsoo, että hallituksen esityksen 13 §:n perusteluissa mainituilla pitkävaikutteisilla menoilla on pääsääntöisesti varallisuusarvoa.

20 §. Metsätalouden koneet ja laitteet ehdotetaan maatalan varallisuuden arvostamisessa rinnastettavaksi maatalouden koneisiin ja laitteisiin.

24 §. Pykälä sisältää vesivoimalaitoksen ja sen rakenteiden jälleenhankinta-arvon perusteita ja ikälennuksia sekä vähimmäisarvoa koskevan säännösehdotuksen.

Valiokunta edellyttää, että hallitus selvittää voimalaitosten ja erityisesti ydinvoimalaitosten verotusarvojen määräytymisperusteet ja vähimmäisarvon.

34 §. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan verovapaan talletuksen ja korkotulon lähdeverolaissa tarkoitetun talletuksen hankkimiseen sekä viimeksi mainitussa laissa tarkoitettuun joukkovelkakirjalainaan kohdistuva velka olisi varallisuusverotuksessa vähennyskelpoton. Vastaava omaisuus on varallisuusverosta vapaa ehdotetun lain 10 §:n 16 kohdan nojalla.

Valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Varallisuusverolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Lain soveltamisala

1 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

2 luku

Verovelvollisuuden alueellinen ulottuvuus

2 ja 3 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

3 luku

Verovelvollisuutta koskevat yleiset säännökset

4—8 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

4 luku

Varojen veronalaisuus

9 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

10 §

Verovapaat varat

Veronalaisia varoja eivät ole:

1) yksinomaan verovelvollisen ja hänen perheensä henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettu koti- ja muu irtaimisto *mukaan lukien* puhelinYTEISÖN osake, osuus- tai jäsenkirja, *kuitenkin* niin, *että* autot, moottoripyörät ja moottoriveneet, purjeveneet sekä muut niihin verrattavat esineet samoin kuin tavanomaista arvokkaammat korut *sekä* taide- ja arvoesineet ovat (*poist.*) veronalaisia varoja;

(2—16 kohta kuten hallituksen esityksessä)

5 luku

Varojen arvostaminen

11 §

OmaisuuDEN KÄYPÄ ARVO

Varoihin kuuluva omaisuus arvostetaan (*poist.*) siihen käypään arvoon, joka sillä oli verovuoden päättyessä omistajan hallussa ja sillä paikalla, missä omaisuus oli. Käyvällä arvolla tarkoitetaan omaisuuden todennäköistä luovutushintaa.

YritySVarallisuus

12 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

13 §

YritySVarallisuuden arvo

(1—3 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Jos 1 momentissa tarkoitettujen omaisuuserien yhteenlasketun arvon ja velkojen erotus on yrityksen todennäköistä luovutushintaa suurempi, yrityksen arvoksi katsotaan sen todennäköinen luovutushinta.

Maatilan varallisuus

14—19 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

20 §

Maa- tai metsä talouden koneiden ja laitteiden arvo

Maa- tai metsätaloudessa käytettävien koneiden, kaluston ja laitteiden arvoksi katsotaan verovuoden päättyessä tuloverotuksessa poista-

matta oleva omaisuuden hankintamenon osa, ei kuitenkaan käypää arvoa korkeampaa määrää.

21 §
(Kuten hallituksen esityksessä)

Muu kiinteistö

22—25 §
(Kuten hallituksen esityksessä)

Arvopaperit ja saamiset

26 §
(Kuten hallituksen esityksessä)

27 §

Muun osakkeen verotusarvo

(1—7 mom. kuten hallituksen esityksessä)
Jos osakkeen edellä tarkoitettulla tavalla laskettu verotusarvo on osakkeen todennäköistä luovutushintaa suurempi, verotusarvoksi katsotaan osakkeen todennäköinen luovutushinta. (Uusi mom.).

28 §

Asunto-osakkeen ja -osuuden verotusarvo

(1 ja 2 mom. kuten hallituksen esityksessä)
Jos osakkeen edellä tarkoitettulla tavalla laskettu verotusarvo on osakkeen todennäköistä luovutushintaa suurempi, verotusarvoksi katsotaan osakkeen todennäköinen luovutushinta. (Uusi mom.).

29—31 §
(Kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 9 päivänä joulukuuta 1992

Määräaikaiset oikeudet

32 ja 33 §
(Kuten hallituksen esityksessä)

6 luku

Vähennykset varoista

34 §

Velat

(1 ja 2 mom. kuten hallituksen esityksessä)
Edellä 10 §:n 16 kohdassa tarkoitettuihin talletuksiin sekä korkotulon lähdeverosta annetussa laissa tarkoitettuun joukkovelkakirjalainaan kohdistuva velka on vähennyskelpoton (Uusi mom.).
(4 mom. kuten 3 mom. hallituksen esityksessä)

35—38 §
(Kuten hallituksen esityksessä)

7 luku

Veron määrääminen ja maksuunpano

39 ja 40 §
(Kuten hallituksen esityksessä)

8 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

41 ja 42 §
(Kuten hallituksen esityksessä)

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Mattila, varapuheenjohtaja Luttinen, jäsenet Alaranta, Heikinen, Hämäläinen, Laaksonen (osittain), Lahti-

Nuuttila, Louvo, Luukkainen, Malm, Ryynänen, Savolainen, Turunen ja Vähäkangas (osittain) sekä varajäsenet Apukka, Backman (osittain), Lahtinen, Linnainmaa, Renko ja Savela.

Vastalause

Ehdotamme, että varallisuusverosta ei vapautettaisi 5 §:n 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja yhteisöjä eikä 4 kohdassa tarkoitettua yhteisem-

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme,

että lakiehdotus hyväksyttäisiin muutoin valiokunnan mietinnön mukaisena paitsi lakiehdotuksen 5 § hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

5 §

Yhteisön ja yhteisetuuden verovelvollisuus

(1 mom. kuten valiokunnan mietinnössä)

Varallisuusverosta vapaita ovat (poist.) tuloverolain 20—22 §:ssä tarkoitettut yhteisöt, (poist.) kalastuskunta, jakokunta ja tiekunta.

Helsingissä 9 päivänä joulukuuta 1992

Timo Laaksonen

Matti Luttinen

Lea Savolainen

Asko Apukka

Tuulikki Hämäläinen

Juhani Vähäkangas

Pentti Lahti-Nuuttila

Jouni Backman